Virtuaalisimulaatiot oppimisen menetelmänä etäopetuksen aikana

15.10.2020

Simulaatio-opetusta on toteutettu hoitotyön opetuksessa jo pitkään ja siitä saadut käyttäjäkokemukset ja opiskelijapalautteet ovat olleet positiivisia. Simulaatio-opetuksen avulla on mahdollista toteuttaa erilaisia vuorovaikutustilanteita lähes autenttisenkaltaisissa tilanteissa. Simulaatioiden avulla voidaan kehittää myös päätöksenteko- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä tunneäly- ja tiimityövalmiuksia (Salminen-Tuomaala 2020).

Sitran ”Maa, jossa kaikki rakastavat oppimista”-julkaisussa kuvattiin jo vuonna 2015 opetuksen tulevaisuutta seuraavin lausein: ”Digitalisoituminen haastaa perinteiset tutkintorakenteet ja hierarkiat. Kilpailu koulutusmarkkinoilla on entistä globaalimpaa, kun jokainen pääsee kotisohvalta nousematta seuraamaan huippuyliopistojen luentoja. Läsnäolon ja etäoppimisen suhde on uuden koulutuksen keskeisiä kysymyksiä. Aiempaa tarkemmin on mietittävä, milloin ihmiset kannattaa tuoda fyysisesti yhteen ja milloin virtuaaliyhteys riittää.” Sinclairin ym. (2016) mukaan virtuaalioppiminen voi olla hoitotyön opetuksessa yhtä tehokasta kuin kontaktiopetuksen keinoin saavutettu oppiminen. Lisäksi virtuaalisimulaatio on kustannustehokas sekä turvallinen opetusmenetelmä tietojen ja taitojen edistämiseen hoitotyön ammattilaisille (Petit dit Dariel ym. 2013). Täten sitä voidaan jatkossa hyödyntää mahdollisesti myös osana täydennyskoulutusta.

Koronapandemian aikana olemme SeAMKissa konkreettisesti ja rohkeasti päässeet ideoimaan ja suunnittelemaan erilaisia virtuaalisia simulaatioita. Virtuaalisten simulaatioiden suunnittelu on haastanut meitä opettajia pohtimaan, miten saamme havainnollistettua mahdollisimman selkeästi sellaiset oppimissisällöt ja -tilanteet, jotka on perinteisesti toteutettu kontaktisimulaatioina. Miten edistetään autenttisuutta virtuaalisimulaatioissa ? Simulaatio-opetuksen skenaarioiden autenttisuuden tarve on noussut myös aikaisemmassa tutkimuksessamme, jonka toteutimme sairaanhoitajaopiskelijoille (Salminen-Tuomaala ym. 2020).

Kliinisen hoitotyön virtuaalisimulaatioista

Erilaisiin hoitotyön ympäristöihin sijoitetut virtuaalisimulaatiotilanteet haastavat hoitotyön opiskelijan arvioimaan asiakkaan tilannetta erilaisia hoitotyön skeemoja hyödyntäen, ratkaisemaan ongelmia asiakashaastattelutietojen perusteella sekä tekemään päätöksiä virtuaalisen skenaarion antamien tietojen perusteella. Erilaisia skenaarioita voidaan rakentaa kätevästi kliinisen hoitotyön aitoja tilanteita luovasti mukaillen. Virtuaalisimulaatioiden avulla saatavat innovatiiviset ja merkittävät oppimiskokemukset edellyttävät, että virtuaalisimulaatioissa sovellettavat skenaariot ovat aidontuntuisia ja autenttisia. Niiden on oltava niin innostavia ja mukaansatempaavia, että opiskelija uppoutuu skenaarioon yhtä vahvasti kuin kliinisen hoitotyön aitoon tilanteeseen.

Tärkeää on huomioida virtuaalisimulaatioiden vuorovaikutteisuus. Opiskelijat tarvitsevat rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta virtuaalidebriefingissä. Palautteen annossa on tärkeää kiinnittää huomiota

sanavalintaan, koska virtuaalisimulaatioon osallistuminen on monelle opiskelijalle varsinkin ensimmäisellä kerralla jännittävä kokemus. Verkon avulla saatua palautetta saatetaan myös kuunnella herkällä mielellä, siksi palautteenantajalta edellytetään sensitiivistä ja taitavaa vuorovaikutuskykyä. Virtuaalidebriefingissä voidaan keskustella syvällisesti pohtien erilaisista tilanteista, koska simulaatioihin osallistuu pääsääntöisesti enintään 8-10 henkilöä samanaikaisesti.

Virtuaalisimulaatioissa voidaan soveltaa myös erilaisia virtuaalisimulaatiopelejä, joissa voidaan hyödyntää mm. virtuaalitodellisuuslaseja. Erilaiset animaatiot ja simulaatiopelit nähdään hoitotyössä merkittävänä tulevaisuuden virtuaalioppimisen elementteinä, vaikka niillä ei voidakaan kliinisen hoitotyön käytännön harjoittelua korvata (Borg Sapiano ym. 2018). Niistä on erityisesti hyötyä etäopetuksessa koronapandemian aikana.

Sosiaali- ja terveysalan yksikön opettajat haluavat pysyä ajan hermolla ja kokeilevat sekä kehittävät rohkeasti uusia virtuaalisia opetusmenetelmiä. Opettajien innostusta lisää opiskelijoiden motivaatio opiskella uudenlaisten menetelmien avulla. Opiskelijoilta on saatu myös positiivista palautetta uudenlaisten virtuaalisten ja teknologisten opetusmenetelmien käytöstä.

Kokeilukulttuuri on päivän sana vastatessaan nopean ja ketterän kehittämisen tarpeeseen. Olennaisen tärkeä on sosiaali- ja terveysalan yhteisöllinen ja kokeilun salliva toimintaympäristö, joka mahdollistaa luottamuksen rakentamisen ja monialaisen ja moniammatillisen vuorovaikutteisuuden. Kokeilujen myötä innostuneisuus, rohkeus ja epävarmuuden sietokyky ovat kasvaneet. Jokaisen kokeilun myötä oppii jotakin uutta. Jatkossa on tärkeää kehittää yhteisiä virtuaalisimulaatioita Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Koulutuskuntayhtymä Sedun kanssa. Tässä yhteisenä kehittämisympäristönä toimii jo vuonna 2016 perustettu Etelä-Pohjanmaan verkostomainen simulaatioympäristö ja sen aktiivinen kehittäjätiimi. Onneksi maakunnassa riittää rohkeita ja innokkaita kokeilijoita. Vierivä kivi ei sammaloidu !

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, Vastuuyliopettaja, Kliininen hoitotyö
SeAMK, Sosiaali- ja terveysala

Lähteet:

Borg Sapiano, A., Sammut, R. & Trapani, J., 2018.The effectiveness of virtual simulation in improving student nurses' knowledge and performance during patient deterioration: A pre and posttest design. Nurse Education Today 62, 128-133.

Petit Dit Dariel, O.J., Raby, T., Ravaut, F. & Rothan Tondeur, M. 2013. Developing the Serious Games potential in nursing education. Nurse Education Today 33, 1569-75.

Salminen-Tuomaala M. 2020. Developing emotional intelligence and situational awareness through simulation coaching. Clinical Nursing Studies 8(2), 13-20.

Salminen-Tuomaala, M., Leppäkangas, E. & Perälä, S. 2020. Towards more authentic simulation-based learning – Nursing students' experiences. Clinical Nursing Studies 8(4), 18-25.

Sinclair, P., Kable, T., Levett-Jones, T. & Booth, D. 2016. The effectiveness if internet-based e-learning on

clinician behaviour and patient outcomes: A systematic review. International Journal of Nursing Studies 57, 70-81.

Sitra. 2015. Maa, jossa kaikki rakastavat oppimista. Erweko Oy, Helsinki 2015. https://media.sitra.fi/2017/02/27174837/Maa_jossa_kaikki_rakastavat_oppimista-2.pdf